

Referat

Referat af møde i:

Etisk Råd

Dato for møde:

08-03-19

For referat:

Gurli Petersen

Dato for udarbejdelse:

28-03-19

Deltagere:

Brian Errebo-Jensen, Ruben Fjord Bredholt, Sune Frølund, Marlene Juul Houmann, Helle Gerbild, Ann Sofie Orth ved punkt 2

Dato:

28-03-19

Email:

gp@fysio.dk

Afbud:

Maria Rothgart, Jens Olesen

Tlf. direkte:

3341 4656

1. Velkomst og siden sidst

BE bød velkommen til Ruben Fjord Bredholt, som er indtrådt i rådet efter Lis Jensen, som er udtrådt af hovedbestyrelsen. BE orienterede om, at Jens Olesen og Maria Rothgart begge har valgt at udtræde af rådet.

Rådet præsenterede sig.

BE indledte mødet med at redegøre for, at der stigende ledighed blandt fysioterapeuter, at der er kamp om pladserne og der er et stigende pres på arbejdspladserne. Manglen på jobs har også den konsekvens, at der ses mere opgaveglidning og et deraf følgende pres på fysioterapeuterne, især dimittender. Disse områder har Danske Fysioterapeuters arbejdsmiljøråd fokus på.

RFB vurderede i denne sammenhæng, at foreningen skal være særligt opmærksomme på de studerende, som er stressede og i det hele taget værne om faget.

BE redegjorde for, at Sundhedsreformen, som er på trapperne, vil afstedkomme flere opgaver til de kommunale fysioterapeuter og det er BE's vurdering, at foreningen skal "kende sin besøgstid" og byde ind med svar på forebyggelse og sundhedsfremme. Fysioterapeuter har "pillen" til befolkningen, hvis vi kan erobre dagsorden.

BE redegjorde for repræsentantskabets beslutning om at knytte sig til Akademikernes hovedorganisation (AC).

2. Omskæring af drenge (opfølgning fra sidste møde)

Etisk drøftede ved møde i oktober 2018 om Danske Fysioterapeuter bør have en holdning til omskæring af drenge. Da der var flere medlemmer af rådet, som ikke deltog ved drøftelsen, besluttede rådet at høre de resterende medlemmer af etisk råd om de ser, at Danske Fysioterapeuter bør have en holdning til omskæring af drenge.

Ann Sofie Orth deltog under punktet.

BE lagde ud med at stille spørgsmålet, om hvorvidt det giver mening, at Danske Fysioterapeuter skal mene noget om omskæring af drenge.

ASO lagde op til rådet, at der er flere udfaldsrum :

- a) etisk råd kan alene have en holdning til emnet
- b) etisk råd kan melde rådets holdning til hovedbestyrelsen og opfordre hovedbestyrelsen til at drøfte emnet

SF vurderede, at det er relevant at have en holdning, da det etiske dilemma er at balancere kroppens integritet med tolerancen overfor menneskers religiøse overbevisninger. Herudover er der det retlige spørgsmål, om hvorvidt barnet skal kunne samtykke til indgrebet. Til det må svaret være ja, vurderede SF.

RB vurderede, at det er forsvarligt (ud fra et etisk perspektiv), at foreningen tager afstand fra omskæring af drenge, men problematiserede hvorvidt Danske Fysioterapeuter vinder noget ved at tage afstand.

RB vurderede, at de kropslige konsekvenser om følgevirkninger og konsekvenser er det, som foreningen kan bære frem. RB foreslog, at foreningen med sin stillingtagen skal synliggøre konsekvenser og på den måde påvirke området og de religiøse miljøer.

MH redegjorde for, at hun ved sidste møde ikke mente, at foreningen skulle have en holdning til omskæring af drenge.

MH redegjorde for, at der i Danmark hersker mange kulturer og bestemmelser om det rigtige ("du skal være slank"-kulturen).

MH vurderede imidlertid, at foreningens vinkel ind i området bør være, at mennesket er sin krop, at kroppen er menneskets eksistens og at omskæring gør noget ved kroppen/eksistensen.

MH vurderede ligeledes det retlige aspekt og vurderede, at barnet bør have selvbestemmelse, da kun en voksen mand kan retfærdiggøre en omskæring.

HG redegjorde for at have deltaget i debatten i mange år. For HG er det ikke et stort dilemma, da det handler om kroppens ukrænkelighed og nedsat kropslig funktion som følge.

BE vurderede, at han i forsøg på balancering af emnet, ikke har tilstrækkelig viden om fx kulturens og religionens betydning for sagen, herunder, at drengebørn evt. stigmatiseres hvis de ikke bliver omskåret. Men BE vurderede, at omskæring er et traume og et overgreb, ud fra en fysioterapeutisk vurdering.

BE afsluttede drøftelsen og konkluderede, at det giver mening, at etisk råd har en holdning til området ud fra en fysioterapeutiske tilgang og et fysioterapeutisk perspektiv med forbehold for de kulturelle, religiøse forhold og andre forhold, som influerer på omskæring af drenge.

Rådet besluttede, at indstille til hovedbestyrelsen, at hovedbestyrelsen tager stilling til omskæring af drenge under 18 år.

Etisk råd har tagen stilling til omskæring af drenge ud fra fysioterapifaglige og sundhedsprofessionelle perspektiver, med særlig vægt på barnets ret til selvbestemmelse og kropslige integritet.

Etisk råd mener, at omskæring af drenge er etisk uacceptabelt

- af hensyn til barnets ret til kroppens integritet og ukrænkelighed
- fordi barnet ikke kan samtykke til indgrebet
- fordi indgrebet kan være traumatiserende
- fordi der er kendte kropslige følgevirkninger i form af nedsat seksuel funktion

BE vurderede, at der skal udarbejdes et notat om etisk råds holdning, som sendes til hovedbestyrelsens orientering og drøftelse.

Det var videre vurderingen, at det ikke er en hastesag, og at sagen muligvis derfor først bliver behandlet af hovedbestyrelsen i juni 2019.

3. Etiske dilemmaer og udfordringer ved nye jobområder for fysioterapeuter (fokusområde)

GP fremlagde forskellige perspektiver på nye jobområder for fysioterapeuter, ud fra en case, hvor fysioterapeuten skal /skal ikke varetage en plejeopgave,

MH vurderede, at plejeopgaven altid skal ses, som en del af et fysioterapeutisk mål samt, at opgaven altid skal varetages ordentligt. Ellers går det ud over patienten. Det er uetisk at udføre opgaver, som man ikke magter.

Det er videre MH's vurdering, at fysioterapeuter skal kunne bevare sig selv i faget og at de nyuddannede er særligt sårbare. Det giver nogle særlige udfordringer, når man bliver udfordret i selvet.

HG supplerede med orientering om, at der findes etiske retningslinjer for plejepersonalers håndtering af plejeopgaver. Plejepersonaler lærer på grunduddannelsen hvorledes de skal forholde sig i plejen af patienten. HG vurderede, at der intet grundlæggende er forkert i at fysioterapeuter hjælper til, men det er omfanget og/eller om det er planlagt eller ej. Hvis man oplærer fysioterapeuter til opgaven er det i orden, men det HG's vurdering, at plejeopgaver ikke hører ind under fysioterapeutisk fagområde. Det er videre HG's vurdering, at i fald man skarpt adskiller faggrænserne, så er det ikke helhedstænkende.

RB problematiserede, hvorvidt det er besluttet, at fysioterapeuten skal varetage plejeopgaven, eller hvorvidt det er en opgave, som fysioterapeuten pludselig skal varetage, måske ubevidst og uden forudgående aftale. RB vurderede videre, at opgaven skal give mening i en fysioterapeutisk kontekst. RB vurderede, at det er vigtigt, at fysioterapeuter ikke bliver frataget de fysioterapifaglige opgaver.

SF vurderede, at der skal sondres mellem hvorvidt opgavevaretagelsen sker en enkelt gang, eller det er en opgave som bliver pålagt eller er blivende. SF foreslog, at der er grænser for meget man kan forlange og hvor meget man, som fysioterapeut kan være etisk forpligtet til at varetage en plejeopgave.

BE vurderede, at fysioterapeuter godt kan blive opfattet som det eksklusive tilbud til borgerne. Det er en god ide at involvere borgerne, men hvis ressourcerne ikke er til det, så begynder man at kriges. Grundtanken er ikke forkert.

SF vurderede, at det vanskeligt at se en etisk problemstilling i det, udover en etisk problemstilling om, at fysioterapeuter er uddannet til noget, som ikke bliver brugt, hvis de skal udføre plejeopgaver.

BE afsluttede drøftelsen og konkluderede, at der først og fremmest er ansættelsesretlige og autorisationsretlige udfordringer ved fysioterapeuter i nye jobområder.

BE foreslog, at der ved kommende møde skal være en afsluttende drøftelse af de etiske perspektiver. Det blev aftalt, at der ved mødet skal deltage en journalist, som kan referere til bladet.

4. Ulighed i sundhed- etiske perspektiver- opstart på drøftelse

Rådet tog en indledende drøftelse af emnet.

HG vurderede, at der er ulighed i og med at mennesker har forskellige muligheder og forudsætninger for at kræve deres ret, herunder kan nogle mennesker selv forebygge, at de bliver syge. Nogle mennesker får en ringere behandling.

Fysioterapeuter er måske værre til at stigmatisere mennesker, der ryger og drikker, fordi fysioterapeuter selv er så disciplinerede. Fysioterapeuter kan derfor forstærke og bidrage til yderligere ulighed i sundhed.

SF vurderede, at vi behandler forskellige mennesker forskelligt og foreslog, at man i højere grad opsøger mennesker, der ikke selv kan opsøge behandling.

BE vurderede, at fysioterapeuter oplever ulighed i sundhed hver dag, og at der kan være en oplevelse af, at fysioterapeuten ubevidst er systemets lakaj. BE vurderede videre, at der er en fare i, at fysioterapeuter og andre sundhedspersoner ubevidst dømmes fx overvægtige mennesker og misbrugere. Det er vigtigt, at fysioterapiuddannelserne danner de studerende til tolerance og til at kunne se og forstå det hele menneske.

BE konkluderede, at der til kommende møde skal inviteres en gæst, som kan folde emnet ud. Eventuelt også med deltagelse af journalist.

5. Valg til etisk råd

Der blev orienteret om, at der er valg til etisk råd i 2019. Ifølge rådets kommissorium skal der vælges 4 menige medlemmer af Danske Fysioterapeuter med viden, erfaring og interesse for professionens etiske spørgsmål (besluttet ved hovedbestyrelsesmøde d.27. januar 2017) og en ekstern deltager med viden, erfaring og interesse for professionens etiske spørgsmål. Valgperioden er to år og genudpegning kan finde sted to gange.

Alle menige medlemmer af rådet er på valg og kan ønske genudpegning (jævnfør kommissorium for rådet).

Der er ansøgningsfrist d. 15. april. Hovedbestyrelsen udpeger medlemmer til etisk råd sidst i april.

Rådet tog orienteringen til efterretning.

6. Evt.

Mødedato for kommende blev aftalt til d. 11. juni kl. 10-15.

